

C65 – WEL6

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2008-2009

18 november 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Tom Dehaene tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over proefprojecten om werklozen te begeleiden in de kinderopvang

1

Vraag om uitleg van de heer Piet De Bruyn tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over jongerenprostitutie en meer specifiek virtuele prostitutie van jongeren via nieuwe vormen van media

3

Voorzitter: de heer Luc Martens

Vraag om uitleg van de heer Tom Dehaene tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over proefprojecten om werklozen te begeleiden in de kinderopvang

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in Antwerpen heeft een aantal stedelijke opvanginitiatieven beslist om te starten met een proefproject. Het gaat om een nieuw inschrijvingsstelsel waar werklozen minder opvangdagen zouden krijgen en waar men ze nog meer zou begeleiden.

Blijkbaar is er ook in Antwerpen een groot tekort aan kinderopvang. Een kwart van de bestaande plaatsen wordt ingevuld door kinderen van werklozen. Men wil nu vooral voorrang geven aan kindjes van werkenden, zonder de werklozen evenwel in de kou te laten staan. Men zal voorstellen om kindjes van werklozen twee tot drie dagen per week op te vangen. Zij zullen die dagen niet vrij kunnen kiezen. De dagen dat de kindjes niet worden opgevangen, zal men de ouders wel nog begeleiden in het kinderdagverblijf en samen met hen en hun kinderen spelletjes spelen en dergelijke. Op die manier worden de ouders, vooral vrouwen, uit hun isolement gehaald en worden ze betrokken bij het opvangen van de kinderen. Men wil van die gelegenheden ook gebruik maken om opvoedingsvragen te beantwoorden.

Mijnheer de minister, dit lijkt me een project waar we voorzichtig mee moeten omgaan, maar waar we ook een aantal lessen uit kunnen trekken. Wat vindt u van een dergelijk project en dergelijke voorrangregels?

De voorzitter: Mevrouw Roex heeft het woord.

Mevrouw Elke Roex: Mijnheer de minister, ik wil me aansluiten bij de vragen van de heer Dehaene en meteen vragen naar het algemene beleid in Vlaanderen inzake werkzoekenden en de toegang tot kinderopvang. We zien immers dat dit een belangrijke schakel is in de zoektocht naar werk. Het is een cruciaal punt om effectief werk te kunnen aanvaarden en effectief aan de slag te kunnen.

We kennen de initiatieven voor occasionele kinderopvang die op die vraag willen inspelen. Daarnaast is er nog een initiatief in Brussel, waar het collegelid dat binnen de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) bevoegd is voor Welzijn ontmoetingsruimtes heeft opgestart. Daarmee wil ze werkzoekenden of vrouwen die thuis kinderen opvangen, stimuleren om naar die

ontmoetingsruimtes te komen en daar ondersteuning te krijgen, de eenzaamheid tegen te gaan enzovoort.

Het wordt tijd om een rechte lijn te trekken in het beleid. We moeten duidelijk zeggen waar Vlaanderen met al die initiatieven naartoe wil. We moeten aan al die initiatieven die op het terrein ontstaan, aangeven wat het toekomstperspectief is waarin ze ook structurele verankering zullen krijgen. We kunnen het ons niet veroorloven om in de kinderopvang in allerlei richtingen te experimenteren en achteraf te besluiten dat de helft van de initiatieven moet worden stopgezet omdat er geen structurele financiering voor is.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, er is in Antwerpen inderdaad een zeer groot tekort in de kinderopvang. Als er dan toch moet worden gekozen, lijkt het mij vrij logisch dat voorrang wordt gegeven aan personen die een beroepsactiviteit uitoefenen.

Maar tegelijk is het absoluut noodzakelijk – laat daar geen misverstanden over bestaan – dat er ook voldoende occasionele kinderopvang komt, zeker om te voorzien in de noden van vaak alleenstaande moeders die de nodige inspanningen leveren om werk te zoeken. Zeker op die ogenblikken moeten zij de zekerheid hebben dat hun kind een plaats kan vinden in de occasionele kinderopvang, om hun zoektocht naar werk niet te hypothekeren. We moeten daar absoluut voor de nodige waarborgen zorgen.

Het is ook belangrijk om ter zake een min of meer gelijklopend beleid uit te stippelen in Vlaanderen. Als elke stad haar eigen experimenten gaat uitvoeren, krijgen we op den duur zo'n kakofonie aan systemen en maatregelen dat we uiteindelijk door de bomen het bos niet meer zien en er geen zekerheid meer is op het terrein. Ik durf er echt op aandringen dat u ter zake de nodige inspanningen doet om die zekerheid en een bepaalde eenheid in het systeem te waarborgen.

De voorzitter: Minister Vanackere heeft het woord.

Minister Steven Vanackere: Mijnheer de voorzitter, ik bedank de heer Dehaene dat hij dit onderwerp nog even aanhaalt en ons zo de kans geeft om er in deze commissie van gedachten over te wisselen.

De bijkomende opmerkingen van de collega's zijn ook interessant omdat ze de vraag duidelijk plaatsen in het licht van het zoeken naar het juiste evenwicht tussen een

Vlaamse overheid die een aantal regels vastlegt, en de subsidiariteit, die in deze aangelegenheid ook van een zeker belang is, niet zozeer om in verschillende steden compleet andere situaties in het leven te roepen, maar om te beseffen dat kinderopvang in een grootstad iets anders is dan in een landelijke omgeving. De Vlaamse regels moeten inderdaad een stuk voorspelbaarheid en rechtvaardigheid in een systeem brengen, maar tegelijkertijd moet men vertrouwen hebben in lokale actoren zoals gemeentebesturen, stadsbesturen of lokale initiatiefnemers om te kunnen veronderstellen dat zij meer dan waarschijnlijk, in een sector waar nog steeds vraag is naar meer aanbod, allicht ook 's morgens zullen opstaan met de bedoeling om te beantwoorden aan de werkelijke noden en niet om dingen te verzinnen die naast de kwestie zijn. Er moet een evenwicht gevonden worden.

Een aantal maanden geleden deden we een aantal vaststellingen bij het grootschalige onderzoek dat in opdracht van Kind en Gezin is gebeurd door Market Analysis & Synthesis (MAS). Op dat ogenblik was het puur kwantitatief zo dat één op tien ouders – en we denken eerlijk gezegd dat we ondertussen al een heel stuk van de weg aan het afleggen zijn – nog geen opvangplaats vindt. Dat is een fundamenteel probleem, maar een andere conclusie drong zich ook op in de studie: ons voorrangsbepaald zou wat krachtiger gevoerd moeten worden. Het voorrangsbepaald bepaalt waar we eerst aan willen werken en aan welke kinderen we zeker eerst een kans willen bieden. Die conclusie drong zich zo nadrukkelijk op dat we bezig zijn met een aanpassing van het besluit van de Vlaamse Regering met betrekking tot die prioriteitstelling.

In het huidige besluit is de eerste categorie aan wie voorrang moet worden gegeven: 'ouders die door werkomstandigheden hun kinderen tijdens de dag niet zelf kunnen opvangen'. Door de realiteit van de Vlaamse samenleving kunnen we met die eerste categorie al de volledige capaciteit bezetten. Dat is geen enkel probleem, alle plaatsen kunnen perfect worden opgevuld met kinderen van tweeverdieners. Zij vallen strikt genomen immers onder de eerste categorie van de prioriteitstelling. Daarmee hebben we natuurlijk geen echt voorrangsbepaald gevoerd ten aanzien van de andere categorie die aan bod wil komen, maar die niet op de eerste plaats staat.

De categorie 'kinderen voor wie het vanwege sociale en/of pedagogische motieven wenselijk is dat ze gedurende de dag opvang en begeleiding krijgen buiten het eigen gezin' staat zowel in het huidige als in het nieuwe ontwerp van besluit, maar zoals ik al zegde, staat deze categorie niet bovenaan in het oude besluit. Theoretisch kan een voorziening geen enkel verwijt gemaakt worden als die enkel kindjes van tweeverdieners zou opnemen. In het proefproject in Antwerpen gaat het om deze categorie, de categorie van 'kinderen voor wie het vanwege sociale en/of pedagogische motieven wenselijk is dat ze gedurende de dag opvang en begeleiding krijgen buiten het eigen gezin'.

Voor de transparantie is het misschien goed dat ik u een idee geef waaraan we denken voor het nieuwe besluit. We denken aan een volgende tekstvoorstel: "Voorzieningen moeten hun dienstverlening openstellen voor alle kinderen, maar geven verplicht voorrang aan kinderen, a, van alleenstaande ouders die om werkomstandigheden of het volgen van een opleiding hun kinderen tijdens de dag niet zelf kunnen opvangen," U ziet dat de alleenstaanden naar voren worden geschoven omdat ze in een nog meer precare situatie zitten als er geen alternatieven beschikbaar zijn. Ik vervolg: "b, van wie de ouders een inkomen hebben dat lager is dan ...", en dan volgt een inkomensgrens die we nog moeten vastleggen, "c, voor wie het vanwege sociale en pedagogische motieven wenselijk is dat ze gedurende de dag opvang en begeleiding krijgen buiten het eigen gezin", dit is de categorie waar wij het over hebben, "en d, van wie een broertje of een zusje al in de voorziening opgevangen is", want dat is een toch heel redelijke vraag van ouders. We kunnen gezien de sociale realiteit niet aan voorzieningen opleggen dat ze in overeenstemming met een bepaald artikel van de Vlaamse overheid zeggen dat ze de kinderen naar een andere voorziening moeten sturen.

Ook belangrijk is dat we verlangen van de voorzieningen dat ze een opnamebeleid hebben waarbij ze actief beschrijven hoe ze die verplichte voorrang realiseren. Uit onze misschien niet perfect geobjectiveerde bevraging blijkt dat het in heel veel situaties neerkomt op: wie het eerst komt, het eerst maalt. Een voorrangsbepaald moet iets genuanceerder zijn dan dat. Het opnamebeleid moet ook duidelijkheid ten aanzien van de gezinnen geven over de andere opnamecriteria, moet actief aan de ouders worden gecommuniceerd, en Kind en Gezin zal de naleving van die voorrangsbepaald controleren.

Mijnheer Dehaene, met haar project past de stad Antwerpen eigenlijk zowel in de oude als in de nieuwe regeling. Er is ten aanzien van de Vlaamse Regering eigenlijk geen bijzondere bezorgdheid te formuleren. Het stadsbestuur heeft een tijdje geleden vastgesteld dat de bezetting van de opvang beter kon. Men heeft een studie gemaakt van waar in het hele grondgebied de vraag en het aanbod juist gesitueerd zijn. Er werd een aantal maatregelen genomen om bijkomende opvang te realiseren en om de bezetting te verhogen, en men voorzorg ook in meer personeel.

Als ik dat mag, wil ik er ook even op wijzen dat we in het licht van het uitbreidingsbeleid toch wel bijzondere aandacht aan de stedelijke omgevingen hebben gegeven, en niet het minst voor Antwerpen. Ik wil even signaleren dat we in de eerste uitbreiding ten belope van acht miljoen euro, tien percent of 8.000.000 euro voor Antwerpen hebben gereserveerd en dat we in de tweede ronde van vijf miljoen euro, 15 percent van dat bedrag voor Antwerpen hebben gereserveerd. In die

twee rondes heeft de Vlaamse overheid alles samen meer dan 1,5 miljoen euro uitgetrokken voor de stad Antwerpen. We hebben dat met overtuiging gedaan, want Antwerpen, Gent en Brussel kennen problemen die anders zijn dan elders.

De Vlaamse overheid zit niet stil in deze problematiek. In Antwerpen mag men dat soms wat beter erkennen. Soms leidt de frustratie – die ik wil begrijpen – tot blindheid voor wat de Vlaamse overheid in het uitbreidingsbeleid voor de stad doet. Dat is een oproep voor meer dankbaarheid. Ook al moet je nooit oproepen tot dankbaarheid, want als die dan komt, is die minder waard dan als die spontaan komt.

Door het tekort aan opvangplaatsen in Antwerpen hebben de mensen die nu al nood hebben aan opvang voorrang: mensen die werken krijgen voorrang op de dagen dat ze werken. De anderen komen in aanmerking voor de resterende plaatsen of opvangmomenten. Men voldoet aan de voorrangregel voor kinderen die nood hebben aan opvang om van pedagogische redenen, maar men stuurt dat in functie van de dalmomenten in de bezetting. Ik sta daar wel achter. Op die manier weet men een vollediger bezetting te realiseren. Dat getuigt van een dynamische manier van beheer.

Het stadsbestuur blijft 25 percent van de capaciteit toewijzen aan kinderen uit gezinnen van wie een van de ouders werkloos is. Daarbij wordt een initiatief genomen om gezinnen en ouders uit hun isolement te halen door begeleidingsmomenten te organiseren. Dat verdient echt waardering. Met die ontmoetingsruimte vervult de opvang een sociale functie, waarmee men integratie nastreeft en het weefsel van gezinnen en de samenleving wederzijds versterkt.

Het stadsbestuur gaat de proefperiode evalueren. Ik ben bijzonder benieuwd naar de resultaten. Vandaag heb ik met een grote belangstelling kennis genomen van de werkwijze. Ik zie vanuit de Vlaamse overheid op dit ogenblik geen redenen om daarover afkeurend te zijn. Ik ben ook benieuwd of men enkele doelen realiseert: een grotere participatie van bepaalde groepen en een vollediger bezetting van de capaciteit, die in elk geval stevig wordt uitgebreid.

De heer Tom Dehaene: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het siert u dat u niets zegt over de inspanningen in Brussel. Het wordt u wellicht verweten dat u dat te vaak doet. Ik wil even onderstrepen dat er naast in Antwerpen ook in Brussel extra inspanningen worden gedaan en dat die ook worden toegejuicht.

Het nieuwe besluit heeft nieuwe prioriteiten, zegt u. Daar kan ik mij volledig in vinden, maar we moeten erover blijven waken dat ook ouders die allebei gaan werken kans maken op een erkende of een gesubsidieerde plaats.

Want het is niet omdat je met twee gaat werken, dat het financieel allemaal eenvoudig is. Ik kan achter het nieuwe besluit staan. Wanneer wordt het afgerond?

Ik deel uw bezorgdheid dat we moeten opletten voor het principe ‘Wie het eerst komt, het eerst maalt.’ Maar je moet ouders ook wat zekerheid kunnen bieden over de opvangplaats voor hun kind. Het wordt moeilijk als we moeten zeggen: ‘In principe hebben wij nog plaats, maar als er morgen een eenoudergezin langskomt, krijgt dat voorrang.’

Het kan een interessant project worden en het kan bijdragen tot het optimaliseren van de beschikbare plaatsen. Ik kijk samen met u met veel interesse uit naar de resultaten van dit proefproject.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Piet De Bruyn tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over jongerenprostitutie en meer specifiek virtuele prostitutie van jongeren via nieuwe vormen van media

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, een tiental dagen geleden stelde Child Focus een rapport voor met de titel ‘Op het scherp van het net’, waarin een relatief nieuwe vorm van prostitutie wordt blootgelegd: de virtuele prostitutie. Minderjarige jongeren stellen daarbij bepaalde seksuele handelingen in ruil voor een materiële of een financiële vergoeding, zoals het verhogen van belkrediet op de gsm.

De studie kon niet achterhalen hoe groot de groep jongeren is die deze vorm van prostitutie beoefent. De anonimiteit van het internet brengt met zich mee dat je daarnaar heel moeilijk onderzoek kan doen. Het staat wel vast dat de groep die zich aan virtuele prostitutie waagt aanzienlijk gegroeid is de voorbije jaren. Dit is mede te verklaren door de steeds sterkere aanwezigheid van die media bij jongeren, zoals het internet, een pc en een webcam. Een aanzienlijk deel van de virtuele prostitutie verloopt via de populaire en alom gekende chatsites en profielsites. Het ontbreken van precieze cijfers over het voorkomen van jongerenprostitutie, hetzij virtueel, hetzij reëel, bemoeilijkt uiteraard het preventief optreden.

Uit de studie blijkt duidelijk dat deze virtuele prostitutie niet ongevaarlijk is. De onderzoekers wijzen bijvoorbeeld op de mogelijke fysieke gevolgen, omdat niet

zelden het virtuele karakter wordt overschreden, maar ook op de psychische gevolgen, zoals schuldgevoelens, hulpeloosheid, lusteloosheid, schaamte, wantrouwen, negatief zelfbeeld, suïcidale neigingen, verslaving of agressie. Zij staan niet zelden de verdere ontwikkeling van de jongere in de weg. Maar ook een aantasting van de capaciteit om op volwassen leeftijd een gezonde seksuele relatie aan te gaan komt vaak voor, evenals het ontwikkelen van een posttraumatische stressstoornis.

Het Boysproject van het centrum voor algemeen welzijnswerk (CAW) De Terp te Antwerpen bouwde de voorbije jaren heel wat ervaring op met het begeleiden van hoofdzakelijk jonge, mannelijke prostitués die hun contacten met potentiële klanten voornamelijk op het internet aanbieden. Veelal dient het internet bij deze doelgroep niet zozeer als een middel voor virtuele prostitutie, maar om klanten aan te trekken voor de reële vormen van prostitutie. Nochtans kan de ervaring die ondertussen werd opgedaan over het online begeleiden van deze jongeren relevant zijn voor de ruimere groep van welzijnswerkers en preventiewerkers.

De studie van de onderzoekers De Smet en Mahjoub stelt dat Vlaanderen momenteel geen specifiek beleid heeft dat zich richt op minderjarigen in de prostitutie. Uiteraard staat dit een proactieve hulpverlening in de weg. Daarnaast wijzen de onderzoekers op de afbouw van de eerstelijns hulpverlening en op het tekort aan middelen voor de jeugdhulpverlening. Ze zijn echter heel lovend over de initiatieven die bijvoorbeeld caw De Terp heeft genomen.

Mijnheer de minister, tegen deze achtergrond die een summier samenvatting is van het rapport, wil ik u een aantal vragen voorleggen. Hebt u al kennis kunnen nemen van de bevindingen van de studie 'Op het scherp van het net'? Onderschrijft u de kritiek dat Vlaanderen momenteel geen specifiek beleid heeft dat gericht is op minderjarigen in de prostitutie? Acht u het ontwikkelen van een dergelijk beleid raadzaam? Zult u daartoe de nodige initiatieven nemen?

Acht u het aangewezen om de aanbieders en beheerders van de populaire profiel-, netwerk- en chatsites aan te spreken op hun verantwoordelijkheid? Zult u hiertoe de nodige initiatieven nemen?

Acht u het aangewezen om de ervaring die de virtuele straathoekwerkers van caw De Terp intussen hebben opgedaan, ter beschikking te stellen van de ruimere sector van welzijnswerkers en preventiewerkers? Op welke wijze kan dit gebeuren? Bestaat hiervoor de nodige budgettaire ruimte?

Zult u overleg plegen met de Vlaamse ministers die bevoegd zijn voor Jeugd en voor Onderwijs om afspraken te maken over hun sectoren en zo te komen tot een breed

preventief beleid inzake virtuele prostitutie bij jongeren? Als een dergelijk beleid wordt ontwikkeld, zult u de aandacht dan niet enkel op de jongeren richten, maar ook op hun ruimere omgeving zoals ouders, familie, vrienden en potentiële klanten die evenzeer op hun verantwoordelijkheid moeten worden aangesproken?

Acht u het aangewezen om overleg te plegen met de federale ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken om na te gaan of zij passende maatregelen zullen nemen in verband met de aanbevelingen die in het rapport zijn opgenomen en die vooral betrekking hebben op registratie en wetgeving inzake jongerenprostitutie?

De voorzitter: Mevrouw Hoebeke heeft het woord.

Mevrouw Anne Marie Hoebeke: De jeugd wordt op steeds jongere leeftijd met dat medium geconfronteerd. Ouders zien wel het begin, maar niet het einde. En dit is nog maar het topje van de ijsberg voor wat de negatieve aspecten van dat medium betreft.

Mijnheer de minister, het moet uw bezorgdheid zijn om u daar hardnekkig tegen te verzetten. Ik denk niet alleen aan de gevaren die de jeugd loopt door van dat medium gebruik te maken, maar ook aan de schade die zij daardoor kunnen oplopen. Ik verwijs naar een artikel uit De Morgen van vandaag. Een meisje in Amerika mocht met de toestemming van haar ouders op het internet communiceren met een vriendje. Uiteindelijk bleek het om een volwassene te gaan die vanwege een dispuut tussen haar eigen dochter en het meisje in kwestie, dat meisje zo ver heeft gekregen dat ze zich heeft opgehangen in de slaapkamer. Om dergelijke drama's te vermijden, moeten we de nodige voorzorgen kunnen nemen.

De voorzitter: Minister Vanackere heeft het woord.

Minister Steven Vanackere: Mevrouw Hoebeke, u hebt nog een aantal overwegingen toegevoegd aan een enorm omvangrijk vraagstuk. Ik wil echter benadrukken dat de mogelijkheden van internet ook van een grote positieve waarde zijn. Het verbinden en informeren van mensen via internet mag niet alleen tot wantrouwen leiden. Men moet er echter op een volwassen wijze mee om kunnen gaan, en men moet gevoelig zijn voor de risico's die zo'n medium met zich meebrengt. Het is een kwestie van evenwicht.

Mijnheer De Bruyn, het gaat om een bijzonder recente studie die pas deze maand is bekendgemaakt. Ik was er op voorhand niet van op de hoogte. Uit de media heb ik een aantal elementen over de opzet en de resultaten vernomen. Ik heb de studie zelf al doorgenomen, maar ik heb nog niet de kans gehad om een advies van mijn administratie te vragen over de studie en de daarin opgenomen aanbevelingen.

Mijnheer De Bruyn, u zegt zelf dat de studie geen idee heeft kunnen geven van de omvang van het probleem. Dat zet meteen ook een rem op de mate waarop men daar verstandig kan over praten. Het is niet eenvoudig om in deze virtuele realiteit uit te maken of het gaat over een wijdverbreid fenomeen of veeleer over een indianenverhaal. Zolang daar geen duidelijkheid over bestaat, is het moeilijk uit te maken wat we daaraan kunnen doen.

Naar aanleiding van deze studie is het fenomeen van de virtuele prostitutie op een volgens mij onthutsende wijze gemediatiseerd door de publieke omroep. Ik had de indruk dat wie een handleiding nodig had, gewoon naar het journaal moest kijken. Ik vind dat eerst moet worden aangetoond dat die problematiek vandaag in Vlaanderen een realiteit is voor men op zo'n indrukwekkende manier de alarmbel luidt. Ik zeg ook niet dat het omgekeerde waar is. Ik vind in het dossier noch voor het ene, noch voor het andere aanwijzingen.

U vraagt me wat ik zal ondernemen. Ik wil echter eerst nagaan wat mijn administratie te melden heeft over de kwaliteit van de studie. Ik wil u wel volgen dat, als er een risico te formuleren valt, als het bij wijze van spreken één keer voorkomt, het al de moeite waard is om na te gaan of we er beleidsmatig iets mee kunnen doen. Maar u zult merken dat ik wat gereserveerd ben om inhoudelijk diep in te gaan op wat u naar voren schuift als resultaten van het onderzoek.

Ik wil wel een aantal bedenkingen formuleren en hoop u daarmee niet het gevoel te geven dat ik u met een kluitje in het riet wil sturen, want dat is helemaal niet mijn bedoeling. Ik moet er wel voor zorgen dat ik mijn beleid op een stevige basis ontwikkel.

Het lijkt me essentieel dat we proberen om samen met de onderzoekers, Child Focus en het werkveld echt zicht te krijgen op de omvang van het fenomeen. Ik vind dat dat een essentiële sleutel is, alvorens we kunnen spreken van de wenselijkheid om een specifiek aanbod uit te werken. Het werk dat binnen een aantal caw's, caw De Terp en caw Mozaïek vandaag al gebeurt rond bijvoorbeeld digitaal straathoekwerk is zeker zinvol als ervaringsbasis. Eerste stap: ik ga daarover overleggen. Ik wil weten of het een theoretisch verhaal is of dat het frequent voorkomt.

Een tweede overweging heeft inderdaad te maken met wat mevrouw Hoebeke aanhaalt: het hele fenomeen van het world wide web. Hoe zorgen we ervoor dat we er ons als samenleving, gezinnen, ouders en kinderen op een gepaste manier op begeven? Ik denk dat we eens een reflectie moeten maken, niet alleen op maatschappelijk vlak, maar ook op politiek vlak, omdat de instrumenten die de politiek en de overheid heeft om een en ander te regelen en aan banden te leggen een aantal vrijheidsgraden heeft die niet omvangrijk zijn. World wide web

is worldwide. Er is ook nog geen wereldregering. Er is ook nog het fenomeen dat de toegang tot het web niet zonder meer door een Vlaamse overheid kan worden geconditioneerd. Ik denk dat een groter land dan het onze – China, om het niet te noemen – er ook al wat ervaring mee heeft hoe moeilijk dat is.

Ik denk dat sensibilisering en preventie echt cruciaal zijn. Het is belangrijk te zien hoe de omgang met het medium binnen het gezin georganiseerd wordt. Ouders moeten zich bewust zijn van potentiële risico's. We hebben wat dat betreft in het verleden ook al een aantal initiatieven genomen, soms ook in samenwerking met anderen, bijvoorbeeld de Gezinsbond, rond veilig internet. Ik verwijs met sympathie naar de site van de Gezinsbond, www.veiligonline.be, waar men ouders een aantal adviezen geeft om ervoor te zorgen dat het gebruik van de pc in een gedeelde ruimte gebeurt, zodat de ouders er op een of andere manier toch nog contact mee hebben. Dat gaat niet over het uitoefenen van censuur, maar over het zorgen dat internet een sociaal gebeuren blijft.

Een element dat daarmee samenhangt, is hoe we zelf als Vlaamse overheid onze hulp en dienstverlening profileren. Ik geloof, zoals we hebben aangetoond met het beleid, dat het nuttig is om de online hulpverlening meer te ontwikkelen. Een doelpubliek dat vandaag onderhevig is aan sommige risico's, zal bij het zoeken naar hulpverlening uitgerekend ook dat internet gebruiken als aanknopingspunt. Ik denk onder meer aan Tele-Onthaal, het Centrum ter Preventie van Zelfmoord en het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk, waarvoor we inspanningen hebben gedaan om hun online hulpverlening gevoelig te versterken.

Een laatste idee is dat het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk, samen met de partners die ik heb genoemd, op het nieuwe terrein van de online hulpverlening een platform vormen, waar kennisdeling en expertise-uitwisseling centraal staan. Ik meen dat die hulpverlening, hoewel ze niet exclusief gericht is op het internet en de jongeren, duidelijk een complementair element is van de aangehaalde problematiek.

We zullen allemaal moeten leren omgaan met de realiteit, waarbij een deel van het internet eigenlijk de rol aan het overnemen is van de pleintjes waar één of twee generaties geleden jonge mensen elkaar ontmoetten. Er is altijd de vraag geweest of we daar controle over moeten houden of moeten toezien wat er gebeurt. De kwestie is natuurlijk dat via het internet die pleintjes niet zichtbaar zijn.

Mevrouw Marijke Dillen: Ik vind dat een beetje gevaarlijk en met risico's.

Minister Steven Vanackere: Mevrouw Dillen, ik maak die vergelijking niet op een beoordelende toon.

Ik zeg alleen dat er twee generaties geleden ontmoetingsplekken waren, waar er misschien wat minder sociale controle aanwezig was. Door de behoefte van jonge mensen om in een wat minder gecontroleerde omgeving zaken uit te wisselen, is de anonimiteit vergroot, doordat die pleintjes virtuele pleintjes zijn geworden, waar het nog lastiger is om waar nuttig en nodig toezicht uit te oefenen.

Wij moeten daarmee leren omgaan. Het helpen van gezinnen bij de vraag hoe ze daar het best mee omgaan, zal een integraal onderdeel moeten worden van ons gezinsbeleid. Denk maar aan de adviezen bij 'Veilig online'. Het internet is niet meer weg te denken.

Mijnheer De Bruyn, ik wil er hoe dan ook voor zorgen dat op het kabinetsoverleg met alle bij de jeugdhulpverlening betrokken actoren het gesprek hierover wordt gestart. Ik zal er ook voor zorgen dat ook degenen die de jongeren vertegenwoordigen bij deze problematiek worden betrokken. Ik bekijk met andere woorden niet exclusief wat de hulpverleners doen, ik wil ook van in het begin de stem van de jongeren daarin horen. Zo moeten we vermijden dat we een nodeloos alarmerende of betuttelende houding aannemen.

Ik knoop nog eens aan bij mijn eerste overweging: internet is op zich niet iets waar je per definitie alleen maar angst of wantrouwen voor moet voelen. We moeten met de risico's omgaan. Ik neem aan dat u begrijpt waarom ik nog niet zo diep op het dossier ben ingegaan. Als we

wat meer vaste gegevens hebben, wil ik er zeker op terugkomen. Daarvoor is het nu nog te vroeg.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb er begrip voor dat het hier om een verkennende studie gaat waarvan u met uw administratie de precieze betekenis nog niet hebt kunnen doorgronden. Ik onthoud dat u van plan bent uw administratie te vragen de studie met de nodige aandacht te bekijken en desgevallend ook u suggesties met betrekking tot het beleid te formuleren.

Ik wil toch nog even aanstippen dat de studie niet enkel over internet gaat. Zij verruimt haar focus ook tot prostitutie onder jongeren. Die is er wel degelijk. Daarover bestaan cijfers. U hebt mij die onlangs nog als antwoord op een schriftelijke vraag bezorgd voor wat betreft Adzon in Brussel en Boysproject van De Terp in Antwerpen. De kritiek in het rapport van Child Focus blijft evenwel overeind. Heeft Vlaanderen een beleid dat gericht is op de preventieve en verzorgende omgang met jongerenprostitutie? Antwerpen heeft een goed beleid. Brussel mist er een, voor zover ik er zicht op heb. De vraag blijft of wij in Vlaanderen geen nood hebben aan een beleid dat specifiek is gericht op jongerenprostitutie, waarvan virtuele prostitutie maar een onderdeel is.

De voorzitter: Het incident is gesloten.